

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kü-
lendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 25 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A kiszzenvedett oroszlán.

Amikor az oroszlán dicsőségtelejes életpálya után, sok csaták viharától megtörötten kiszzenvedett s lehajta fejét örök nyugalomra, — ott a vadon közepén — jött a sok apróság, amelyeknek ez a nemes állat életében oly sokat ártott s a leggyámoltalanabb is egyet rugott a holttesten. Ha életében nem árthatott neki, hát megboszulja magát akkor, amikor az már tehetetlen hulla. S a szegény oroszlán csak tűrte a sok megaláztatást s csak onnan a másvilágról vicsgorgatta a fogait s azt morogta, hogy csak féleledhetnék, hogy szétszaladnátok ti gyávák. Az oroszlán nem ébredt fel s a sok apróság csak rugdosta tovább. Így tartott ez sokáig.

Jól tudja a tisztelt olvasó, hogy mit hasonlítok az elaggott, kimerült, de hivatását becsületesen teljesített oroszlánhoz? Az ország történetében felejthetetlen emlékü vármegyét.

Oroszlán volt, dicsőséges napokat hozott az országra, kiilönb embereket, ellenségeket tiport le, mint azok, akik most uton-útfélen szidják, gyalázzák. Megmentette a magyarnak ez országot: a legveszesebb idők közepette ha felemelte fejét, rettegett tőle az egész világ.

Ez a hatalmas konstrukció bevégezte munkáját, elaggott, megtörött, békés pihenést kér.

S nézzünk körül, mit csinálnak ma ezzel a nemes teremttel? Az a sorsa — nyíltan ki mondjuk a sajtó egy bizonyos részéről — ami a mesébéli oroszlának.

Kötelességnek ismerik a régi megyei szervezetet, a közigazgatást mindenféle szidalmakkal, piszkokkal illetni. Ami baja csak van ennek az országnak, azt mind ráfogják, ami rossz van, annak mind az az oka.

A haldokló nem védekezhetik, nem suhinthat az apróságok közé, csak tűri s amit tehet, az az, hogy néha felszisszen. Ha kinyílnak még egy-egy rövid pillanatra azok a már homályos szemek, azokból most a legnagyobb fájdalom érzete tükröződik vissza.

Fáj neki, hogy nem hagyják békén meghalni, fáj, hogy vannak, akik minden jó emléket ki akarnak az emberek szívéből irtani.

Legyen egy ember, egy intézmény bármily erős, tegyen a hazának bármily szolgálatokat, a

lángész, a hős, a tudós . . . stb. működésének vannak korlátai s nem terjedhet az ki az idők végtelenségére. Ami e világon van: örökkévalóságra nem számíthat.

Keserű, de való, hogy mindenkire és mindenre elérkezik az idő, amikor a szemébe mondják: A mór megtette kötelességét, a mór mehet.

Az idők vihara, a kötelességek teljesítése, a kitünő szolgálatokban megtörött ember, intézmény is csak: ember, intézmény.

Elérkezik az az idő, midőn az egykor pótolhatlan férfi helyébe mások jönnek, a már meg nem felelő intézményekben nem bizhatunk.

Megöregedtek, átadják a helyet másoknak. Feltétlen hívei vagyunk az állami közigazgatásnak:

mert az hivatva lesz a rendet, a pontosságot, a gyorsaságot meghonosítani;

mert Magyarországnak nemzeti állammá tételét előmozdítandja;

mert az állami közigazgatás keretén belül lesz helyesen szervezhető a helyi önkormányzat.

Erre ma már nem képes sem a régi vármegyei szervezet, sem az, melyet az 1873. és 1886-iki törvények alkottak. Az elsőre nincs szükség, hivatása megszűnt, az utóbbiak pedig nem szerves alkotások, nem ölelik fel a közigazgatási rendszert a maga kiforrott, s határozottan megállapítandó elveiben.

Az alkotmányos korszak óta alkotott közigazgatási törvények átmeneti stadiumot képeznek, hosszú életre nem számíthatnak, a közigazgatási bizottságról alkotott törvény pedig már határozottan az állami közigazgatás felé vezetett.

Elérkezett tehát az idő, amikor ezt a levegőben lógó se ide, se oda állapotot meg kellett szüntetni.

Megtörtént, a régi megye, melynek agóniája hosszú volt, ott fekszik a ravatalon.

Igen ott fekszik, de homlokát nem övezi a díctelen kimulás foltja, mert nem haszontalan élet vitte a halálba, hanem megtört, mert meg kell törnie mindennek, ami emberi.

Ravatalát a szép emlékek egész légiója veszi körül s ha igaz az, hogy a halottas szobába lépéskor megható áhitat vesz a lelkeken erőt, ugy

ebben az országban — mert ez a halottas szoba, itt fekszik a régi megye — a legtisztesebb meghatottságnak kell uralkodnia.

Nem polemikus jellegűek e sorok, írója azonban mégis érzi, hogy sokan azt fogják mondani: hogy a régi megye dicsőségéből senki sem akar levonni, szent marad annak emléke, hanem ez a mai megye nem a régi, ez egy tarthatatlan állapot.

Mi is azt mondjuk, tarthatatlan; hiszen ha nem lenne az, nem állana elő a reformálás szüksége.

Azt rosszaljuk csak határozottan, hogy van az országban egy áramlat, mely állandó s sokszor indokolatlan szidalmaival nemcsak a jelenlegi közigazgatást tartja minden baj kuforrásának, hanem eredményében a díctelenség képét akarja rá sütni mindarra, ami megyei.

Nem disztigválnak. Mert ma divat szidni mindenkinek s mindenfelé a közigazgatást, a megyét. És éppen e divat szentségteleníti meg a régi megye szép emlékeit is.

Ami rossz, az pusztuljon, pusztulni is fog. Csak ehhez nyuljunk tehát!

Az oroszlán kimult. Ne rugjunk rajta méltatlanul. Sokat tett az. Hagyjuk békén pihenni. Az öreg kimerült teremtés sokszor megvédte az országot.

De nemcsak ez a kötelességünk! Rendezünk neki hozzá méltó temetést s ha nem is alkalmazhatjuk rá azt, hogy: De mortuis nil nisi bene — mert bizony nem oly közönséges lény, hogy halála felett csak úgy elsurranhassunk (példájának szemünk előtt kell lenni, hogy tetteiből okuljunk s jobbat produkáljunk) — ravatalánál ne szitkolózzunk, mert nem érdemelte meg.

A régi megye halott, de nagy halott. Bácskában is nagy halott.

A kiszzenvedett oroszlán tetteihez fűzött szép emlékeket nem szabad kivesszini engednünk.

A gyámsági és gondnoksági ügyek intézését szabályozó törvényjavaslat immár teljesen elkészült a belügyminiszteriumban s mihelyt a minisztertanácsban is keresztül megy, le fog tétetni a képviselőház asztalára. Teljesen kizártnak tekintendő ugyan az az eshetőség, hogy e terjedelmes javaslat is még a nyári szünet előtt tárgyalás alá legyen vehető, de kétségek nélkül egyik első tanácskozási tárgyát fogja képezni a jövő ülésnek s előreláthatólag a megyei igazgatást álmossító törvényvel egyidejűleg fog életbe lépni.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Egy kis madárról.

Szép lucasz volt, tiszta reggel:
Rajt reggelt még a virágok ifjú kelyhén
A gyöngyharmat fényes könnye:
Elszó madárkák reggeli fohásza
Virágállattal egygűlten szállt az égbe;
Csendes volt a véghetetlen tenger
Mint az első reggel,
Mint a fű fényes sugárként
Mint a mindenség dicső vízfénye
Rajta lengett a vízeknek tükrén
A Teremtő lelke.
Sél se moccant,
Hab se loccsant;
Minden esendes, minden nyugodt
Mint a kéklyé végtelen.

Ablakomnál ültem,
Langyos szellő csókosa szeliden
Farró homlokom redőit.
Lelkem visszazárlt a múltba,
Gondolatban ráborultam
Szép reményim pusztá sírhantjára
S könyvem úszott két szemem pillája.
Im egyszerre
Kis madárka szállt ablakomra.
S esengő vidáman dalolta
Rám tekintett két piciny szemével,
Üres volt a szivem; rég kialudt lángja,

Füstölög romoknak hamvadó parásza,
Világítá néha
Lelkem sötétségét.
S im' e kedves teremts láttára
Köny helyett az öröm szivárványa
Reszketett szememben.

„Üdvözöllek — így kiálték
Üdvözöllek kedves kis vendégem
Jöszte hozzám, jer szobámba
Légy e háznak vidámsága
Szereltem dalnok!”

Röpke szárnyal rászállott kezemre
Magsimítám, megsokoltam
Szivecskéje pihog dobban,
Oh de újra énekel!
Kis kalitka tettem, ajtócskája tárva,
Ki-kiröppent olykor a vadrózsafára
De ha fűttem hallá
Híven újra visszatért.
Oh hogy is ne! ?
‘Sz ugy ápoltam, ugy szerettem
Összeforrótt, összenőtt a lelkem
Ártatlan szívével.
Ajkaiból evett cukrot, édességet
S hálából utána viszhangzott az ének
Dalos kis torkából.
És mi minden volt e kedves szép dalokban!
Ábrándos szereltem, fájó szív panasza,
Holdsugaras éjjel, szüzek imádsága,
Tavaszi szellőjének pajzán enyegése,
Hűvös őszi estén a haraszt zörgése,
Hullámok zenéje!

Órák hosszat ültem, mészva hallgattam
Szivem vad viharja felolvadt a dalban,
Mint a napsugártól, földerült a lelkem,
Örömkönnyei gyöngye csillogott szememben.

Üres a kalitka, elszállott madárkám:
Tán enyhébb vidékre vonta szive vágya.
Elszállt mint a levél őszi szellő szárnyán,
Nem törődve azzal, mivé lesz a fűje.
Oh! ha tudta von', hogy többé fel nem támad,
El nem hagyta volna ezt a piciny házat.

Elrepült madárkám, itt hagyott magamra,
Hűtlen szárnyacsakján elszállt boldogságom;
Most is emlékszem még az utolsó dalra,
S ugy tűnik fel, mint egy régi kedves álom,
Oh! ha ez az álom újra vissza térne
Elmult boldogságom! Mit nem adnék érte?

Oh de vége, vége! Elrepült örökre,
Milliók közt hiányát vajh ki venné észre!
Azt csak magam érzem, könnyeim törölve.
Csillag nélkül, zordon örök éjben élvé,
Csillag ha lehullott: halottja az égnek,
Elmult édes percek, vissza sohse térnek,
Nem élednek fel a megtörött remények:
Kaosz marad utánok a szivben örökre.

Ambrozovics Dezső.

TAVASZ A NŐI SZÍVEKBEN.

Irtá: Bárcsony István.

Ki! ki! . . . az utcára, a szabadba, a verőfényre.
A hol mintha valami villámfény ragyogná tele a leve-

A közigazgatást államosító törvényjavaslatnak azon részét, mely a tisztviselői hatásköröket állapítja meg, a ház közigazgatási bizottsága által kiküldendő albizottság csakis a képviselőháznak újra egybetteése után fogja tanácskozás alá venni. Addig a bizottság plénuma naponként folytatja a törvényjavaslat további részeinek tárgyalását. A míg a képviselőháznak ülései lesznek s az albizottság munkálataival el nem készül, nem fog a bizottság maga üléseket tartani.

Ujabb kir. táblai kinevezések. Az új királyi táblák bírói létszámában a napokban közzé teendő kinevezésekkel huszonnyolc állás lesz betöltve. A többi bírák kinevezése egy ideig még függőben marad. Az elnöki titkárokat sem nevezik ki most még valamennyit, hanem albirákat fognak a táblai elnökök egy része mellé titkári teendőkre berendelni. A betöltendő állásokra a kinevezések már megtörténtek s az újonnan kinevezett táblai bírák már értesítve vannak kinevezetésükről, hogy az átköltözökdesre az előkészületeket kellő időben megtehessek. A kinevezéseket a hivatalos lap vasárnapi száma fogja közölni. A kinevezettek közt tizenegy ügyvéd van, ami feltűnően magas szám. A vidéki királyi táblákhoz fölterjesztendő ügydarabokat az alsófoku bíróságok az idevonatkozó miniszteri rendelet értelmében egyelőre visszatartják s a fölterjesztések csak május 5-én történnek meg.

A bajai affaire-ból párbaj.

A „Nemzet“ felelős szerkesztőjét Gajári Ödön orsz. képviselőt, a „Nemzet“ ápril 2-iki számában „Furesa háboru“ cím alatt megjelent közleményért a bajai tisztikar provokálta.

Ez ügyre vonatkozólag — mely bennünket is közelebbről érdekel — átvesszük a „Nemzet“-ből a következőket:

A bajai affaire — amely, mint említettük, abból állott elő, hogy egy lovagias téren megkezdett ügyet lovagias uton be nem fejeztek — „lovagias ügyet“ szült a bajai tisztikar és lapunk felelős szerkesztője között — írja a „Nemzet“. A Nemzet ápr. 2-iki reggeli kiadásában megjelent közlemény következtében, a bajai tisztikar táviratilag megbizta a budapesti katonatisztikar két tagját, hogy a közleményben foglaltakért a Nemzet felelős szerkesztőjét provokálják. A kihívás vasárnap reggel történt. Gajári Ödön segédei, Tisza István és Dániel Gábor orsz. képviselők hétfőn reggel találkoztak a bajai tisztikar megbízottjaival, Lósch József és Pászthy Kálmán századosokkal, felajánlván felük nevében a provokált fegyveres elégtételt. A bajai tisztikar erről táviratilag értesítettvén, a maga kebeléből sorsolás útján Tóth Kálmán hadnagyot küldte Budapestre. A párbaj e hó 8-án délután fél háromkor, a Fodor-féle vívóteremben folyt le. Segédek voltak Gajári Ödön részéről: Tisza István és Dániel Gábor, Tóth Kálmán részéről: Lósch József és Pászthy Kálmán századosok. Orvosok: dr. Demjanovits Emil és dr. Szathmáry Béla.

A kardpárbaj harcceptelenségig volt vivandó, az ütések átkötése mellett; a szúrás nem volt kivéve.

A párbaj lefolyása szerencsésnek mondható, a melyben egyik fél sem sérült meg súlyosan. Mindkét fél több, nagyobbbrészt lapvágást kapott. A második összecsapás után a segédek a viaskodást egyértelműleg beszüntették.

Ez ügyben felvett tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy Gajári megbízottai kijelentették, miszerint felük kész a szóban forgó közleményért fegyveres elégtételt adni, maguk részéről azonban kötelességüknek tartják annak a meggyőződésüknek adni kifejezést, hogy e közleményben csak is oly jogosult bírálat foglaltatik, melynek gyakorlása a sajtónak nemcsak joga, hanem kötelessége is és ez ügynek a lovagias elégtételt adás terére való vitele a sajtó szabad véleménynyilvánítási jogát indokolatlanul sérti meg; (Teljesen indokolt álláspont. A „Bácska“ Szerk.) ennek előre bocsátása után felük kivánságához képest, a fegyveres elégtételadásba beleegyeznek.

Ezzel szemben Tóth Kálmán ur megbízottai kijelentik, hogy e felfogást magukéva nem tehetik s azon kérdés elbírálására, foglaltatik-e jelzett közleményben sértés a bajai tisztikarra nézve, vegyes bíróságot ajánlanak.

Ezt Gajári segédei el nem fogadták s kijelentik, hogy felük rendelkezésre áll.

Érdekesnek tartjuk még idézni a „Nemzetben“ megjelent s a párbaj okán szolgált közlemény következő részét: Az önbíráskodás, történeljék az akár polgári, akár katonai részről, minden esetben felháborító. A bajai polgárság, a melynek Drescher Ede kilenc év óta polgármestere, méltán megbotránkozhatnék a fölött, ha a város első tisztviselőjének személye ellen katonai részről — amit mi egyébként föl sem tehetünk — valamely tetteleg sértés követetnénk el.

Helyi és megyei hírek.

A bajai katonai affaire. Sándor Béla főispán ur tegnap Bajáról visszaérkezett, hová a bajai katonai affaire vegyes bizottsági megvizsgálása végett a belügyminiszter ur rendelete folytán vasárnap elutazott. A vegyes bizottság, mely a főispán uron kívül Janky Lajos vezérőrnagy honvéd dandárnok és báró Lederer Arthur cs. és kir. huszárezredes urakból állott, három napon át vizsgálta és tárgyalta az ügyet és oly megállapodásra jutott, melynek folytán remélhető, hogy a polgárság és katonaság közt megzavart jó egyetértés helyre álland. Kívánjuk, hogy ezen remény valósuljon. De ez nem elég, mert még inkább szükséges, hogy az ezen sajnos események folytán magában a polgárság körében felmerült és már-már társadalmi harc jellegét öltő viszálykodás is szűnjék meg és helyre álljon azon igen sok város által irigylet állapot, mely a Baján való tartózkodást eddig mindenkire oly kellemessé tette. Bizunk benne, hogy a vezérserepet vivő férfiak közös erővel, minden személyes tekineteket félretéve és csakis a közjót szemmel tartva, ez irányban mindent meg fognak tenni.

Magas vendég és katonaszerzés. Báró König tábornagy, a gyalogság főfelügyelője, e hó 22-én reggel érkezik városunkba és 23-án reggel távozik innen. Hiteles forrásból szerzett értesüléseink alapján most már biztosan irhatjuk, hogy ez alkalommal e 23. ezred zenekara is Zomborban lesz. A zenekar különben már 20-án megérkezik. A programra vonatkozólag még nincs végleges megállapodás. Kívánatos különben, hogy a zenét a lehető legszelebb körökben élvezhessék.

A szerb patriárka útja. Brankovits György, szerb patriárka, e hó 7-én Szegeden járt. Átutazóban volt ugyanis Karlóca felé s utközben Szegeden kiszállott. Meglátogatta az ottani gör. kel. szerb plébánost, Jevries Györgyöt, akivel azután meg a nap kirándult az osztrák vasúti állomásra, ahol együtt megébredtek és fél 2 órakor tovább utazott Temesvárra, hogy az ottani egyházmegyei szentszéki, közigazgatási és iskolai üléseken előköljön. Három nap múlva ismét visszatér Karlóca-ra.

A zirci apátválasztás. Mint már említettük e hó elején választá meg a cistercita rend Zircen három apátjelöltjét, akiket a király elé terjesztettek, hogy közülök legfelsőbb apostoli jogánál fogva az új apátot kinevezzék. Kiegészítjük multkori hírlinket azzal, hogy első helyre Vajda Ödön, második helyre Pallér Kelemen székesfehérvári gymn. igazgató, harmadik helyre Hamzus Gellért ugyanottani tanár választattak meg.

Plébánosi kijelölés. Az ó-kanizsai róm. kath. plébánosi állásra a 10 pályázó közül a főtiszt. érseki hatóság betűrendben a következő három főtiszt. urat jelölte: Boronics István s Márton Mátyás tanítóképzőintézet tanárok s Róka Lajos duna pataji plébános. — Leveleznék szerint nagyon valószínű már most, hogy a plébános Márton Mátyás lesz.

Jegyzőválasztás. Deszp. Szt. Iván község jegyzőjévé Szkalin Benó választott meg 25 szavazattal, Gál János 2 szavazata ellenében.

Eszküvő. Stein Jakab, jankováci kereskedő, f. hó 7-én vezette oltárkor Apostagon Gróf Róza k. a. t.

A szabadkai gimnásiummal sehogy sem tud megelégedni a város. Sok bajjal, kellemetlenséggel jár a városra nézve középiskolájának mai állapota. Nemrég az intézet egyik tanárát (torna) elbocsátották, sőt a Magyarországon való nyilvános tanítástól végképp eltiltották, mert a tanuló szemelattára megverekedett. Nemsokára rá a nyolcadik osztály növendékei mind ki akartak lépni az intézetből s csak az igazgató intervenciójára maradt el a botrány. Hogy a gimnáziumbeli türehetlen állapotoknak valahára vége szakadjon, ellátározta a városi elöljáróság, hogy az iskola vezetését a kegyesrendiekre bizza. Az evégre megindított tárgyalások eredményét a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen fogják előterjeszteni. A fölöslegessé vált régi tanárok versenytüzetet akarnak nyitni „reálisok“ néven, meg pedig részvények kibocsátásával. Eldől csak két-három töképezés hajlandó részt venni e nagyon is kétes sikert vállalkozásban. De az illető tanárok számítanak a nagy közönség hozzájárulására s ha reményeikben nem csalhatnak az új iskolát internátussal kötik össze.

Az áprilisba küldés nagyon elterjedt szokás, sokszor még a legvatosabb ember sem kerülheti ki, és sokszor még a legkomolyabb ember is megjár a „bólonok hónapjának“ első napján. De ez a szokás nem csak hogy elterjedt, hanem régi is. Érdekesnek tartjuk ennek a tréfának az eredetét. A tizenhatodik század vége felé kapott lábra, mikor IX. Károly 1564-ben rendeletet adott ki, hogy az év kezdetét, mely addig április 1-én volt, azontul január 1-étől számítsák. E rendelet következtében az új évi ajándékokat is január 1-én küldözgették az emberek egymásnak. Minthogy pedig az újítással sokan elégedetlenek voltak, ismerőseik azzal tréfáltak meg, hogy április 1-én színbőlj ajándékokat küldtek nekik, a valóságban azonban csak felöltötték őket, s azóta az április elsején való felöltések sohasem mentek ki a divatból.

Hymen. Meicher Lajos zombori kir. járásbírói irnok, eljegyezte özv. Nasits szül. Beslin Katalin leányat, Katia kisasszonyt.

Az ó-kanizsai izraelita hitközség rabbija főt. Rosenberg N. a napokban megkezdett állomása helyére, a pályaháznál Herz Ede földbírtokos fogadta üdvözlő beszéddel, este tiszteletére sikerült bankett rendeztetett, számos díkióval fűszerezten.

Takarékpenztár van alakulóban Csantavéren. Az alapítók 500 db 50 frtos részvénytel bocsájtottak ki, s egy-egy részvénynek csak fele lesz egyelőre befizetve. Az alapítók által igazgatónak dr. Békéfy Károly ottani ügyvéd, helyettes igazgatónak pedig Szokola Gyula közs. jegyző lettek megválasztva. Az igazgató tanács 10 tagból fog állni.

Szerencsétlenség. Ó Morovicán a napokban Jenői Etel, 12 éves leányka, vigyázatlansága következtében a kútban esett. Szülői és hozzátartozói kezében nem tudták, hogy hova lett a gyermek, keresték mindenfelé, de hiába. Csak másnap akadtak rá hullájára a kútban. Az orvosrendőri boncolás után nagy részvétellel temették el a kis szerencsétlent. A boncolás határozottan konstataulta, hogy erőszakosságnak semmi nyoma sem mutatkozott a hullán s így kétségtelen, hogy halála csakis a saját gyerekes vigyázatlanságának volt a következménye.

Álmason egy irnoki állás van üresedésben: a hirdetett pályázat szerint 300 frtnyi javadalmazással van ez állás el látva.

Árverés. Szerdán délelőtt adattak el a helybeli kir. telekkönyvi hatóság árverési termében megtartott nyilvános árverésen Szedélyi Péter, volt szöntai földbírtokosnak, ingatlanai. Legnagyobb részét Aman József apatini és Gräber Gyula szöntai földbírtokosok vették meg. Előbbi a Vrpolyében fekvő 75 lánca szántót, láncait 121 frton vette meg, — míg utóbbi a szöntai vasúti indóháznál lévő szép szállást és a hozzátartozó 40 lánca földet, összesen 17,000 frton. Ezeket kivül kisebb darabban adattak el egyes kisebb ingatlan részek. Az árverésen összesen mintegy 55,000 frt vételár folyt be a Szedélyi-féle ingatlanok után.

Meghívó. A szabadkai dalgyűléslet alapítókéjének gyarapítására 1891. évi április hó 18-án a „Pest szálloda“ nagytermében Révfy Anna urnó hegedűművész nő szives közreműködésével hangversenyt és tánc-

gót; a hol Aeolus apró esemetéi játszanak egymással a perban szárnyaikkal; a hol a hosszú melanholicus téli pihenés után mosolyogva kezd nyújtózkodni az ébredő élet s feltámad nyomán a jókedv, a kibékülés, elhal a bánat, megpattan a rügy, kinyílik a rónák virága, végig bizserog az egész világon a megmagyarázhatlan, leírhatatlan vágyak serege! — Csupa szerelem ilyenkor oda kint minden.

Nem tudom többé kiállani a zárt falak között. Hiába sít be hozzám a nap, telhetetlen vagyok abban a kívánságban, hogy ne csak az ablak üvegén át essék arcomra sugara; a megszokott butorok változatosságukkal egyre ildőznek; bosszant, hogy minden a régi marad itt, mikor odakint az egész szép világ megújul, újra ifjodik.

Ha megreeszen mögöttem az óeska szekrény: elfojtott sóhajtsanak vélem ezt a hangot. Mintha maradt volna a kemény tölgyfadeszkákban még egy csöppecske élet, a mi nem száradhatott érzéketlenné, a mi velem együtt szomjazik a napért s fáj neki, hogy nem remélheti a kisarjadást. Vagy ha már örökre el van temetve, legalább ott aludna át a végtelen időket, a hol megszületett: a hegyek közt, a fonynyadt avarra hulva; ott porladna el lassankint, a hol valaha egyik disze volt a zöld pompának; ha csak legalább a szél megrázná, a mely elsikolt fölötte; vagy ha ráhullhatna lassu enyészése közben az ágról pergő hólé!...

Milyen keveredés, milyen zenebona odakint!

Hogy özőnlík a nép; hogy hajt a táguló tudó izgalma mindenkit. A sétáló ellefedi, hogy nincs miért sietnie; gyorsabb mozgásra ösztönzi megpezdülő vére. Nem kell még most az árnyék senkinek; boldog, aki érzi a tavaszi meleget. Szinte kacag örömben az ember, ha megsejti homlokán azt a párzó hevülést, ami még messze van attól, hogy izzadság legyen, de már jele és járuléka a tavaszi időnek.

Megyek, megyek a széles utakon, a hol legnagyobb a verőfény, meg a tolongás. Keresem és élvezem a hatást, amit a felébredt istenség közelléte okoz; mosoly-

gást látok az arcokon, megelégedést a szemekben. Egy hang szólal meg bennem minduntalan, mely magyarázza, ami körültem történik; azt hiszem, templomban vagyok, a hova szándékosan viszik az emberek gyarlóságait, hogy a szentelt víz érintésétől gyöngeségeik megbébuljanak; s jól esik elhinnem a gondolatot, mely lelkemben születtek s ezt ismétli folyvást: nézd, itt imádkoznak.

Imádkoznak bizony! hisz nemcsak a szentek erejéit rejtó oltárok előtt buzdulhat a szív imádkozásra. A fogékony szív megtalálja a maga oltárát minden szépben és jóban s boldogan borul le előtte, megnyugvással emelkedik fel hozzá.

Kivált a női szív, a gyöngéd érzések e melegháza, a költői vágyak ez örök kuforrása.

Erre a női szívre vagyok kíváncsi: a hogy a bibliai regékből ismerem, s a hogy az czedévek átalakulása a mai kor asszonyait szülte.

Szándékosan cselekszem, hogy ne legyen tekintetem most, csak a nő számára. Az erős akarat lassankint illuzióba ringat. Minden ami kívül áll a gyöngédebb nemen: árnyékká változik előttem. Egy pillanatra csak a suhogó toleitek viselőit ragyogja be a fény; asszonyuralom kezdődik itt, mintha nem is lenne már férfi a világon.

Oh, de hiába van képzeletem megerőtletése.

Ők maguk vezetnek vissza újra meg újra abba a világba, a melyet az unásig ismerek, ha magamra tudnám is a képtelen hitet erőszakolni, hogy csak ők vannak a földön; általuk jutok rá, hogy igenis vagyunk, mi, férfiak.

Miért is lenne a nő szép, ha nem volna lény, aki megcsodálja? Miért is lenne bájos, ha nem volna senki, akinek elvegye az esztét? Kiért öltözködnék, ha nem a férfiert, akivel örök harcban van, hogy csinoságával rabul ejtse s szemfényvesztéssel megvakítsa?

Egymás szívében a megcsodálás helyén talán csupa ócsárlást teremene az özés; a báj nem rázná fel álmából a közönyt s a toleitek külső csinját vagy nem is-

merné, vagy csak irigységgel emlegetné — egymásról szólván — minden asszony.

Kell az a nőnek, hogy legyen kiért legédebbnek lennie minden teremett lény között; ép úgy, a mint a férfinak kell, hogy a nő gyöngesége buzdítsa benne a tetterőt s megértesse vele, hogy őt illeti meg a védelem tiszte s az ő ajka van hivata minden alkotásban folyvást hangoztatni e jelszót: „előre!“

Tavaszi napsugarában fűdő asszonyarcok, hogy visszaveri szemetek fénye a vágyat, mely szelidén mégis követelősen hirdeti, hogy tetszeni akartok!... Nem mese a kikelet varázsa, mely feleslegessé teszi a csinált virágokat; hiába volt a bálók minden mesterkelt káprázatosága, abban a levegőben megülte ösztintéségeket a tettetés, nem azok voltatok ott, akik igazan vagytok.

A lámpafényben szinte bántó volt arcotokon a ver áttetsző rózsája; érdekes halványaságra vágyott közületek a legtöbb s mit nem adott volna akárhány, hogy az élő virágok körül repkedő frakkos pillangóknak a kaméliás hölgy jusson eszükbe általa.

Mennyi misztikus homály a multban, mennyi szabadság a sejtésben! Egy elsllyedt kincstár, a melyből csak itt-ott csillan fel a smaragdok fénye a föld alól... Hogy versengetett volna ott ennyi lankasztó bújjal a piros-pozsgás szépség, melynek csak a nap fénye teremthet illó keretet? Hogy állhatott volna a szerelmentl futó asszony mellé az az ártatlanság, a ki szűz lelkének minden vágyával csak szeretni szeretne?

Nem egymásból való arcok azok; nincs oly hatalom, a mely kiegyenlítse ott a különbségeket; a csinált fényben könnyen mesterkeltté bénul ott a természetesség is.

De a március szellője eloszlat egyszerre minden ködöt: a szobafogságban való tengésnek vége van, a napsugártól elhomályosul az éjszaki fény családok tándöklése. Déli forróság után vágyódik a fiatal szív, meghal a varázslat, mely a hervadásra való hajlandóságot igézetesebbnek mutatja a pezdülő életnél; odakint a

tanusított kitaró és önfeláldozó működésüket meg akar-
ták ünnepelni.

A másik szobában lakóknál (a ház uránál) azon-
ban, úgy látszik, az alvási egyensúly nem volt megza-
varva, mert ott békésen pihentek.

— Te éjjeli zenét kaptál. (Azaz reggeli zenét.)
Hallod, hogy húzzák.

— Ugyan ne beszélj! felelt a másik álmosan.
... Pst... Lőnek... Ébredj már. Három pisz-
toló lövést hallottam. Valaki öngyilkosságot követett el...
Hallod, már berontottak... milyen lárma van... az
egész ház talpon van.

Ezalatt kedves barátainknak húzta a cigány, dur-
rogott a pezsgő, mindig hangosabban folyt a mulatság.
Este felé beállt közös barátunkhoz a háziúr, vihart
sejtető szemekkel, fenyegető homlokkal így kezdi beszédét:

— Tisztelt uram, szeretjük a vig lakókat; ha *csen-
desen* mulatnak, ahhoz semmi közünk, ha kimaradnak,
azzal sem törődünk, mert az nem tartozik ránk s nem is
érdekel, de már, bocsánatot kérek, olyan zajos mu-
latság, olyan *agyzás*, pezsgőzés s kicsapongó jókedv után...

— Az Istenért uram — szólott ijedten s szégyen-
kezve közös barátunk — mondhatom, hogy véghetetlen
sajnálom, hogy megzavartuk...

— Sajnálja, hogy megzavartuk — vágott közbe
dühösen a házi ur. Sajnálhatja is. En meg azt sajnálom,
hogy nem volt az urakban annyi becsületérzés, hogy
ahhoz a vig mulatsághoz éppen az én... *személyemet nem
hívták meg*. Ha az urak a házamban mulatnak, hát tartásuk
kötelességüknek engem is meghívni egy pohár pezsgőre.

Ez Bácskában így szokás.

Barátunk arca kiderült, mert el volt készülve a
lakás felmondására. De meg kellett fogadnia, hogy a
legközelebbi egyensúly helyreállítási lakomán a házi ur
is ott lesz.

Comp.

Színház.

B. Polgár Gyula előadása.

Vajmi csekély fogalmunk volt arról, a mit B. Pol-
gár Gyula ígért. „Imitátor”, „jellemzsinész”. Hiszen
minden színesz kell hogy imitátor legyen, hogy imitálja
a színpadon a valót, termeszteszt, és kell, hogy minden
színesz *jellemzsinész* is legyen, mert aki nem tudja egész-
szében kidomborítani, határozottan, élesen érvényre emelni
az író által megalkotott alak jellemét, az legalább is
gyöngye színesz. Neki a szerepbe életet kell önteni, meg
kell teremtenie azt az alakot minden aprólékos tulajdo-
naival, a melyet ábrázolni akar, a melyet a deszkákon
megszólaltat. És eddigelé egyes alakokat, egyes jelle-
meket színdarabokban láttunk jól-rosszul festeni és csakis
ilyeneket láttunk. De hogy mit akart tulajdonképen
Polgár Gyula bemutatni — ismétlem — arról fogalmunk
sem volt.

„Nemzetközi” jellemzsinésznek nevezi magát. —
É: csakugyan van benne valami, a „nemzetközi”-ből,
de azért nézetem szerint mégsem nemzetközi az, aki a
különböző nemzetek embereit, egyes alakjait élethűen
bemutatni képes. Hogy csakugyan nemzetközi legyen,
ahhoz megkívánatik, hogy az egyik nemzet éppen úgy
mondhassa az ő színészének, mint a másik, avagy leg-
alább is, hogy az egyik nemzet színpadján épp úgy
megállhassa helyét, mint a másikén. A mit bizony nem
igen vagyunk hajlandók Polgár Gyuláról elhinni.

No de ez egy csöppet sem von le érdemeiből; csak
az általa használt címet bíraltam. Sőt lehet, hogy talán
sokan nem is tartják egészen helyesnek az én
véleményemet, de hát ez sem tartozik a lényeghez.

Es mert nem tudtuk mit fog produkálni Polgár,
dacára a színpad körülrésének, hát bizony — meg-
vallom — nem is valami nagy bizalommal néztünk
eleje az előadásnak. Az eredmény annál meglepőbb volt.

Sok oldalul, roppant sok oldalul színesz Polgár
Gyula és e sokoldalúságát mutatta be kompiláció útján
lehetőleg egészé összeforrasztott szerepben. Egyik leg-
jobb előnye a bámulatos beszélőképeség, az erős títő
és torok, úgy hogy kilenc teljes negyedórán át folyton
beszélt, szavalt, énekel a nélkül, hogy a hangja cser-
ben hagyta, avagy hogy csak megis csappant volna.

Mindvégig képes volt a legfinomabb, legélesebb és
leggyöngébb hangváltozásokat is érvényesíteni. A leg-
nagyobb páthosszal szavalt egyszer, míg máskor a
komikus hangján tréfálódott; erő és gyöngédség, szen-
vedély és nyugodt lágság, magas hűv és kedves me-
legség váltakoztak előadásában, szóval a lelkiélet min-
den motívumához megtalálta a kellő hangot és bemutatva
ugyszólván a lélek minden állapotát gyors egymásután-
ban, a nélkül, hogy csak a legkevésbé is tévesztette
vala el a hangot.

Persze a természeti előnyök mellett még nagy
színeszi gyakorlottsága is van Polgárnak, s a mi fő, az
itt bemutatott előadásába már úgy beleélte magát, anyi-
szor előadta azt, hogy annak minden egyes szava,
minden egyes mozdulata szinte vérvé vált.

De nézzük most már, hogy vajon mi is volt hát
tulajdonképen az ő előadása.

Frakkban, elaju kal lép föl a színpadra és aka-
dozva bemutatja magát, hogy ő Polgár Gyula. Szellemes
eladásban, élcelő modorban elmondja, vagy inkább
könyörli, hogy ő a „szép művészetek” szógalatában
állott (fodrász segéd) volt, de most fölép színésznek,
mert csakis ahhoz a pályához érez hajlamot.

Itt már a program első pontján átesett, bemutatva
a fodrász segédet, természetesen, eleven utánzatban.

Folytatja előadását, válogat a szerepkörben, még
nem tudja, hogy milyen színész legyen. Elmondja, hogy
milyen könnyű a lyrai szerelmes szerepe és szavalja
Romeót; majd az se kell neki, ő inkább drámai hős
lesz; de ez se tetszik, intrikus akar lenni és így tovább.
Így ugrik a programban pontról pontra, örökké szaval
és játszik; és úgy szavalata, mint játéka (beleértve a
tagmozdulatokat és az arcváltozásokat is) mindenkor
találóan, a legapróbb vonásokig hűen festi az egyes
színész megjelenését.

Jelenítésének komoly alapja van, de a mellett
mégis derültségben tartja a közönséget, mert minduntalan
átesap a parodizálásba ott, ahol a fontos elemet érin-
tette, nem szeret sokáig komolyan látszani. Ahol pedig
a komikumot érvényesíti, ott állandóan megmarad a
derült hang mellett.

Igy mutatta be az ajátos, a fősvényt, a bürziánert,
a tönkrejutottat, a bécsi politikus, a budapesti bankárt,
a württembergi őrnagyot, a lengyel zsidót.

Különösen nagy előnye Polgárnak a dialektusok
éles megkülönböztetése és tökéletes bírása. A bürzián-

nek, a bécsi politikusnak és a württembergi őrnagynak
pl. mily kiütően különböztette meg a dialektusait és
mily ügyesen és természetesen beszélt azok kiejtésével!

A „Képeddel alszom el...” dalt elénekelte az
eredeti zenéjével, majd eléneklí úgy, a hogy Werdi,
Offenbach, Strauss stb. zenésítette volna meg ezt a szö-
veget; énekel rá operát, operettet, Strauss-keringót stb.
és végül úgy éneklí, a hogy ő zenésítette volna meg a
„Mégis huncut...” zenéjével.

Ez énekrész után ismét egyes jellemeket, helyeseb-
ben karikatúrákat mutatott be; különösen sikerült a
bécsi cipész és a zsidó kocsis ábrázolása.

A különböző táncosok bemutatása már kevésbé
sikerült, az asztalosnak gyalulása pl. avagy az öregnek
csizolós lábához való kapkodása, komikumnak erőltetett volt.

Végeztül a gyors maszkirozást mutatta meg, pa-
róka és bajusz segítségével ábrázolta a történelem újabb
jeleseit, különösen sikerültek I. Napoleon, Bismarck,
Bem, de valamennyi között leginkább a gr. Bathányi
Lajos feje.

Az itt énekelte kuplé szerű dalok azonban határozot-
tan fölülsegek voltak.

Megjegyezzük még, hogy énekelte Polgár olaszul,
angolul, franciául és tótul is; ott, a hol az egyes alakok
bemutatásánál az ének a jellemzetességet különösen emelte.

M. P.

A zombori városi könyvtár.

III.

További fejlődése. 1877—1889.

Bieliczky Károly a könyvtár eddigi vezetője, már
1877. évben betegeskedvén, a követő 1878. évi február
16-án meghalt. Halála után Gertinger Adolf igazgató vette
át a könyvtár igazgatását és a könyvek kezelését, illető-
leg kiadását Heiszler Ferencre, a pénztár kezelését pedig
Hrabovszky József és Csarsch Sándor takarékpénztári hi-
vatalnokokra bízta, ő maga pedig intézte a könyvek be-
szerzését és a könyvtár többi teendőit. Minthogy pedig,
jelentése szerint Bieliczky hosszas betegsége által a könyvtár
állapota némileg változott, annak rovasolása és át-
vizsgálása előtt nem vette célszerűnek a közgyűlés össze-
hívását, és csak annak eszközése után hívta össze 1882.
évi április 30-án a közgyűlést, melyen egész eljárásáról
kimerítő jelentést adott, mely szerint Zsuffa Vince tanár
közreműködése mellett sikerült az átvizsgálást és rovaso-
losást keresztülvinni.

Szerinte a könyvtár állása 1882. évben a következő
volt: magyar művek 2596 kötet, szerb 352, francia 274,
latin, olasz 158, német 19.582, összesen 22.962 kötet.
Ezek között volt 1248 ajándékozott kötet, Mártonfi Ká-
roly, Pribil Ernő, Radics György és más tagok által.

Előadja továbbá, hogy az általa készített jegyzékek-
ből elegendőleg kitűnik törekvése, nemcsak a hasznos és
tudományos műveknek nagyobb számban beszerzésére
de a magyar irodalom pártolására nézve is általán-
ban nagyobb gondot fordítani, azért is a magyar könyv-
veket 380 kötet vásárlásával szaporította, melyeknek száma
a lefolyt négy év alatt 1142 kötetre szaporodott.

A német könyvek beszerzésénél ő is elődje elvét
követte, igyekezvén azokat árleengedés és a kölcsönkönyv-
tárak igénybevétele által mentől jutányosabb áron besze-
rezni. A magyar művek beszerzésénél ezen elvet nem kö-
veti és a szerzők pártolását is szemelőtt tartotta.

Jelenti továbbá, hogy 1881. évben a pénztári ma-
radvány 792 ft 26 krt tett ki, és hogy a társulatnak 140
évi, és 23 havi fizető tagja volt. Egyszersmind indítvá-
nyozza célszerű újabb alapszabályok, úgy rendszeres könyv-
jegyzék készítését.

A közgyűlésen Gertinger Adolf elnökle alatt, Sán-
dor Béla, Mártonfi Károly, Vukicsévits Péter, Hoffmann
Mihály, Barthal József, dr. Molnár István Lajos, Henne-
berg Sándor, Pribil Ernő, dr. Margalits Ede, dr. Schuller
Simon, Heiszler Ferenc, Hay Sándor, Esztergamy Bor-
bála, Gallé Emilné, Gertinger Adolfné és Zsuffa Vince
titkár jelenlétében Gertinger jelentése felolvasatván, an-
nak örömdetes tudomásul vétele mellett, Gertingernek si-
keres működéséről elismerő köszönetet jegyzőkönyvileg nyil-
vánítottatni határozottat, egyszersmind Mártonfi Károly in-
dítványára új alapszabályok készítésére az indítványozó
elnökle alatt Vukicsévits Péter, dr. Margalits Ede, dr.
Molnár István és Zsuffa Vince kérétek fel; a számadások
átvizsgálásával pedig Barthal József elnökle alatt Vuki-
csévits Péter és dr. Schuller Simon bíztattak meg; végül
új kezelési szabályok alkotása tervezetét, valamint egy
új könyvjegyzék mikénti összeállítását céljából Gertinger
Adolf elnökle alatt Zsuffa Vince titkár, dr. Margalits
Ede, dr. Molnár István és Pribil Ernő tagokból álló bizott-
ság küldetett ki.

Záradékal Heiszler Ferenc könyvtárnoknak kitaró
szorgalmáért szinte jegyzőkönyvileg elismerés nyilvánítottat.

1882. évi július 2-án Gertinger Adolf elnökle alatt
Sándor Béla, Mártonfi Károly, Pribil Ernő, dr. Grüner
Samu, dr. Spitzer Mór, Czinkler Gyula, dr. Margalits Ede,
Hoffmann Mihály, Engel Adolf és Zsuffa Vince jelenlété-
ben ismét közgyűlés tartatván, ezen alkalommal az elnök-
nek eddigi működéséről újból elismerő köszönet szava-
zatott, egyszersmind a bemutatott új alapszabályok terve-
zete felolvasatván, kellő megvitát és csekély módosítás
után elfogadtattak és a belügyminiszteriumhoz felterjesz-
tetni határozottat. A számvizsgálói jelentés szerint pedig
a számadások egész 1881. év végéig rendben talátatván,
a felmentés a számadók részére kiadottat. Továbbá a
könyvtár rendezése és a katalógus mikénti készítése cél-
jából határozottat, hogy az új katalógus nem az eddigi
jegyzékek alapján, de minden könyv kézbevétele után
készítessék el, és a terv részletes kidolgozásával Zsuffa
Vince titkár bízatott meg.

1882. évi október 22-én Gertinger Adolf elnökle
alatt, Mártonfi Károly, Vukicsévits Péter, dr. Bäuml Ede,
Falcione Nándor, Gusztáv és Lőrinc, Henneberg Sándor,
Schmitt Eugen, Csarsch Sándor, Rónay, Czinkler Gyula
és Hoffmann Mihály polgármester jelenlétében tartott köz-
gyűlés alkalmával jelenti az elnök, hogy az új alapszabá-
lyok a belügyminiszterium által jóváhagyattak, mi tud-
omásul vétetvén, a közgyűlés a könyvtár mikénti kezelé-
sére, úgy a katalógus készítésére vonatkozó bemutatott
szabályok tervezetét kellő vitát után jóváhagyta.

Egyszersmind az elnök bemutatván Zsuffa Vincének
ajánlatát, mely szerint késnek ajánlkozott 350 ft hono-
rarium mellett a katalógust a megállapított tervezet szer-
int elkészíteni, a közgyűlés azon kijelentéssel, hogy a
tisztelődíj csak a katalógus elkészülte és átvizsgálása után
fog kifizetett, elfogadta Zsuffa ajánlatát.

Továbbá Mártonfi Károly indítványára Gertinger
Adolf jövőre is egyhangulag elnöknek kiküldetvén, Heisz-
ler Ferenc 200 ft évi díj fizetése mellett továbbra is
könyvtárnoknak megválasztottat, ezután szavazási lap ut-
ján megválasztattak: igazgatónak Mártonfi Károly, jegyző-
nek Zsuffa Vince, könyvtárnoknak dr. Bäuml Ede, pénztár-
noknak Csarsch Sándor, választmányi tagokul: dr.
Spitzer Mór, Dömötör Pál, Pribil Ernő, Schmitt Eugen,
Bergman Agost és Leovics Gedeon.

Az 1882-ik évi november 5-én Mártonfi Károly
igazgató elnökle alatt tartott választmány ülés elhatá-
rozta, hogy a könyvtáros a hiányos könyvekről, a rend-
zési szabályok elkészítésével megbízott választmány pedig
a könyvtárban talált erkölcstelen könyvek és képek ki-
küszöböléséről jelentést tegyenek; továbbá a pénztári vá-
lasztmány a jövő évi költségvetést, a kezelési szabályok
tervezetének készítésére kiküldött választmány pedig a
tervezetet mutassák be.

Az 1882-ik évi december 10-én Mártonfi Károly
elnökle alatt tartott választmány a bemutatott kezelési
szabályokat egyhangulag elfogadta. Ugy a bemutatott
jövő évi költségvetési előirányzatot is megállapította, mely
szerint Heiszler Ferenc és szolgájának díja 250 ft-ra
emeltetett, továbbá a katalógus elkészítéséért 300 ft, annak
nyomatási költségére 400 ft, könyvek beszerzésére 500
ft összesen 1595 ft van mint kiadás kitüntetve, fedezé-
tül pedig kijelöli a tagdíjakat 460 frttal, a városi hatósá-
g segélyét 200 frttal, a katalógusok eladásából 35 frttal,
végre a takarékpénztárban elhelyezett összegből 1335 ft
15 krt, úgy hogy ott 435 ft 15 kr. felesleg maradand.

1883-ik évi március hó 11-én Gertinger betegsége
miatt Mártonfi Károly igazgató elnöksége alatt tartott
közgyűlésben az 1882. és 83-ik évi számadások megvizs-
gálására választmány küldetett ki, egyszersmind a bemutat-
tott költségelőirányzat 1883-ik évre megállapítottat, végül
az elkészített és felolvasott könyvtárkezelési szabályzat
jóváhagyva elfogadtatott.

Az 1884. évi március 23-án Gertinger Adolf elnök-
le alatt a szokott tagok jelenlétében tartott közgyűlésen
felolvasatott Mártonfi Károly igazgatónak a múlt 1883.
évről szóló jelentése, melyben a könyvtári-egylet eddigi
működését nem tekint a közművelődés tényezőjének,
csak közvetítőjének, megérteni benne továbbá az erkölc-
stelen, és hiányos könyvek eltávolítását. Jelentést tett ez-
után, hogy Zsuffa Vince a katalógus készítésére szükséges
könyvtári törzskönyvet elkészítette, és hogy annak alap-
ján az időközben elkészült új katalógus nyomtatás alá
került, folyton megemlíti hogy az egész éven át könyvek
beszerzésére 387 ft 39 kr fordítottat, beszerzetett pedig
összesen 137 mű 242 kötetben, és pedig 72 magyar, 26
német, 39 szerb mű. Továbbá értesíti a közgyűlést, hogy
a választmány különös figyelmet fordított a magyar, úgy
a közművelődést előmozdító hasznos és tudományos iro-
dalomra. Hálásan emlékszik meg az adományozókról, kik
között a magyar olvasókör első helyet foglal, 1200 műből
és 1646 kötetből álló adományával.

Záradékal jelenti még, hogy az 1883-ik év végével a
könyvtárban a művek száma 10264-re; a kötetek száma
pedig 23154-re szaporodott. Az összes jövedelem pedig
606 ft 59 krra emelkedett; mely jelentést a közgyűlés
tudomásul véve, a zombori magyar olvasókörnek adomá-
nyáért köszönetet szavazott, egyszersmind a költségvetés
jóváhagyása után megtartott a tisztújítás, melyen Ger-
tinger Adolf, Mártonfi Károly, Zsuffa Vince, dr. Bäuml
Ede, Csarsch Sándor és az előbbi választmányi tagok Mi-
hajlovics György hozzáadásával, újból megválasztattak.

Az 1885-ik évi április 26-án Gertinger Adolf elnök-
le alatt tartott közgyűlésen az elnök kimerítő jelentést
tett a múlt évi könyvtári állapotról, melyben kiemeli tö-
rekvését a beszerzendő magyar művek szaporítását illető-
leg, úgy nemkülönben fíradozásait a hasznos és tudomá-
nyos könyvek számanak gyarapítására nézve, elismerve,
hogy a gyarló, különösen a német szépirodalmi művek
a könyvtárban túlszámban lévén, azok a városi könyvtár-
nak némi kölcsön és nem hatóságához illő közművelődési
jellegnek adnak, azért szükségesnek tartja ennek fokonszintű
megváltoztatását.

Jelentése végén előadja, hogy a könyvtárnak 1884.
év végével volt összesen 14.225 műve 25.146 kötetben,
melyből volt magyar 1225 mű 2862 kötetben, német
11.640 mű 19.755 kötetben, szerb, francia, olasz, latin
pedig 1376 mű 2525 kötetben.

A pénztári maradvány az év végével volt 971 ft
91 kr, az olvasó tagok száma pedig 167. Felemlíti még
dr. Rátay Józsefné adományát 65 kötetben 23 művel.

A közgyűlés az előzőnek jelentést helyeslőleg tu-
domásul vette. Mely alkalommal bejelentette az elnök az
eddigi igazgató Mártonfi Károlynak országgyűlési képviselő-
vé lett megválasztása folytán, igazgatói állásáról
lemondását, mit a közgyűlés sajnálattal tudomásul véve,
eddigi működéséért köszönetét jegyzőkönyvbe iktatni
határozta. Ugy nemkülönben az igazgatói tisztelet ismét
viselő Gertinger Adolfnak időközti működéséért és dr.
Rátay Józsefnének adományáért köszönetet szavazott, Csarsch
Sándor pénztárnoknak pedig kiadottat a felmentvény és
fíradozásáért 50 frtyi jutalom utalványzatot.

Ez alkalommal a tisztújítás is megtartatván; Elnök-
nek Gertinger Adolf, jegyzőnek Zsuffa Vince, igazgatónak
Falcione Nándor, pénztárnoknak Csarsch Sándor válasz-
tattak meg, az előbbi választmányi tagok pedig egyhan-
gulag meghagyattak.

Az 1886. évi március 28-án Falcione Nándor igaz-
gató elnökle alatt a szokott tagok jelenlétében tartott
közgyűlés alkalmával felolvasatott az igazgatónak évi je-
lentése, mely szerint szem előtt tartva a magyar könyvek,
valamint a tudományos és hasznos könyvek beszerzésének
fontosságát, a múlt 1885-ik év folyamán beszerzetett
314 ft 83 kr vételárral összesen 143 mű 237 kötetben,
ebből volt szépirodalmi mű 104, 174 kötetben, tudomá-
nyos és hasznos mű pedig 39, 63 kötetben, nyelvre nézve
70 magyar 128 kötetben, 37 szerb mű 53 kötetben és
36 német mű 56 kötetben.

Ezen beszerzéssel egyetemben volt a könyvtárban
az év végével 1596 magyar mű 2991 kötetben, 11.676
német mű 19811 kötetben, 1413 szerb, latin és egyéb
mű 2581 kötetben, összesen 14684 mű, 25383 kötetben;
a tagok száma volt 159, a jövedelem pedig 544 ft 20
krra rugott.

A jelentés tudomásul vétele, úgy a költségvetés
megállapítása után egyszersmind a tisztújítás az előbbie-
k újból megválasztásával véghez ment.

Az 1887. évi március hó 27-én Falcione Nándor
igazgató elnökle alatt tartott közgyűlésen az elnök
sajnálattal jelenti a társulat elnökének Gertinger Adol-

Havi é
heti na
10 Pén
11 Szor
12 Vas
13 Hétf
14 Ked

nek mult évi április hó 11-ik napján közbejött halálát, be-
mutatván egyszersmind jelentését a mult évi igazgatói
munkájáról, mely szerint előadja, hogy noha az olvasó
közönség túlnyomólag a mulattató szépirodalmi művek
közvetítését követeli, mindazáltal szemelgett tartva a köz-
beszerzésre már komolyabb művek is rendelkeztek meg;
mivel a kötetek az év végéig 159 mű 276
kötetben, ebből 144 szépirodalmi 240 kötetben és 15 tu-
dományos és hasznos mű 38 kötetben, nyelvre nézve 48
magyar mű 96 kötetben, 59 német 115 kötetben, 48
szlovák 4 trancia és így a könyvtár létszáma a mult
szépirodalmi 1643 magyar mű 3087 kötetben, 11,735 né-
met mű 19,926 kötetben és 1465 szerb és más mű 2646
kötetben, összesen tehát 14,843 mű 25,659 kötetben.
Mely számkövetkeztetés városi könyvtárunk a magyar-
országi köz és magány könyvtárak között a 35-ik, a tu-
dományos városi könyvtárak közt pedig a szegedi So-
molyi könyvtár után a 2-ik helyet foglalja el.

Válj pedig a könyvtárnak a mult év végéig 146
helyi és 11 vidéki tagja, kikből hozzáadván a havidija-
t 544 ft 20 kr. folyt be a pénztárba.

Mely jelentésnek helyesül felolvasása után, az összes
jelenlévők sajnálatukat fejezték ki az elhunyt elnök
Gertinger Adolf sajnó halála felett, egyszersmind elis-
merék buzgó és sikeres közreműködését a városi könyv-
tár igazgatásának minden ágában, sajnálatuk és érdeme
elismérésének kifejezését jegyzőkönyvileg megörökíteni, és
arról a megöregült hátrahagyott családját átirat útján
aranyos határozták. A számadónak felmentése és az elő-
irányzatok jóváhagyása után, s megtartott tisztújítás al-
kalmával megválasztottak: elnökök Grossschmid Gábor,
igazgatók Falcione Nándor, a többi tisztviselők és a
választmány tagjai pedig az előbbieket maradtak meg.

Az 1888. évi március hó 4-én Grossschmid Gábor
elnöksége alatt a szokott tagok jelenlétében tartott köz-
gyűlés mindenképp örömdetes tudomásul vette az
igazgatónak azon jelentését, mely szerint a városi ha-
tóság méltányolván a társulatnak kérelmét, a könyv-
tár a régi, 27 évig bírt helyiségből új, tágasabb és
alkalmasabb helyiségbe helyezte át, és hogy az átszál-
lítás mult év december havában, Lövy Samu egyleti tag
hozzájárásával 6 nap alatt be is fejeztették. Jelenti to-
vábbá, hogy a mult 1887. év végéig 346 ft 80 kr költ-
séggel 174 mű 267 kötetben szerzett be, és pedig
különösen szépirodalmi 133, 207 kötetben, különféle tu-
dományos és hasznos 41 mű 60 kötetben; nyelvre nézve
magyar 80 mű 104 kötetben, német 58 mű 110 kötet-
ben, végre szerb és vegyes nyelvű 36 mű 53 kötetben.

Találattal tehát a városi könyvtárban az év végéig
1723 magyar mű 3191 kötetben, 11,793 német mű 20,036
kötetben, 1501 szerb és vegyes ajku mű 2699 kötetben
azaz összesen 15,017 mű 25,926 kötetben. Volt pedig
azon időben a társulatnak 161 rendes és 14 havi fizető
tagja. Díj fejében betölt a tagoktól 572 ft, minek kö-
vetkeztében a társulat készpénzbeli vagyona 1367 ft 78
kera emelkedett.

Az 1889. évi március 30-án beadott igazgatói je-
lentésből kiténik, hogy a könyvek vételére előirányzott
700 ft összegből a mult évben csak 437 ft 6 kr hasz-
náltatott fel, és pedig magyar könyvekre 215 ft, német
könyvekre 181 ft 98 kr, szerb könyvekre 38 ft 83 kr.

Beszerezett összesen 201 mű 327 kötetben, ebből
165 szépirodalmi 277 kötetben és 36 különféle hasznos
vagy tudományos mű 50 kötetben.

Nyelvre nézve 90 magyar mű 119 kötetben, német
73 mű 168 kötetben és 38 szerb mű 40 kötetben. Volt
tehát összesen a könyvtárban az év végéig 15,218 mű
26,253 kötetben, és pedig magyar 1813 mű 3310 kötet-
ben, német 11,806 mű 20,204 kötetben, végül szerb és
vegyes nyelvű 1539 mű 2739 kötetben. Bejelenti egy-
szersmind, hogy dr. Gertinger Pál egyleti tag a könyvtár
300 kötet vegyes nyelvű művel adományképp szaporította.

Grossschmid Gábor.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesület kísérletre egy új
tájtakarmányrépa magot hozott, a ki e magból ki-
sérletre vetni akar, sziveskedjék Rombay Dezsó titká-
rhoz fordulni, ki is fél kilót bárkinek ingyen küld.

Baromfi-kevelőknek. Az állatkeret fajokban
gazdag régi jövevű tyúkcsapatban, vérfelújítás céljá-
ból, valódi tiszta fajú tenyésztő egyedek érkeztek a kül-
föld elsőrangú tenyésztőitől kitűnő példányokban. Az
igazgatóság már elfogad megrendeléseket baromfi-tojá-
sokra, és kívánatra bérmentve küld árjegyzéket. Képes
árjegyzék 20 krajcárnak készpénzben vagy levéljegyek-
ben leendő előleges beküldése mellett, szinte bérmentve
küldetik meg a megrendelőnek.

Gabonauzlet. Április hó 9-én. Dacára a tartós
kedvező hangulatnak a tavaszi fizlet minden élénkséget
nélkülöz. Jo vetelkedv ellenében hiányzik a megfelelő
kínalat s így a forgalom szerény határok között mozog.
Az arak erősen tartják magukat: Buza 8.30—8.60. Zab
6.50—7.60. Arpa 6.20—6.30. Bab 7.00—7.50. Tengeri
6.00—6.10.

Lisztüzlet. Április hó 9. é. A buzaárak emel-
kedése folytán a lisztüzletben a vételkedv kedvező,
irány szilárd. Goldstein Mór a „Szegedi Viktória gőz-
malom” zombori képviselője a következőáratok jegyez
100 kg-ért: szakostul: 0 és 17 frt, 1-es 16.50, 2-ös 16
frt, 3-as 15.50, 4-es 15 frt, 5-ös 14.50, 6-os 14 frt, 7-es
13 frt, 8-as 12 frt, 8¹/₂-es 11 frt, 8³/₄-es 10 frt, 9-es 9
frt. Finom korpa 5.50, goromba korpa 5 frt 20 kr.

Naptár. Április.

Havi és heti nap	Katholikus nap	Protestáns nap	Görög-orosz nap
10 Pent.	Dániel, Ezekh.	Dániel	29 Márk, C.
11 Szom.	Leo pápa	Leo	30 Klim, Ján.
12 Vas.	D 2 Mis. Gyula D 2 P. b. Gy.		31 F 4 Ipaes
13 Hétfő	Hermengild	Jusztin	1 Ápril, Márk
14 Kedd	Tibore vt.	Tibore	2 Titus

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint dr. Dudás Gyula (Muhoray Alfonz)
ur megbízottai a „Bácska” f. évi 26-ik számában „A
Bácska a Monarchiában” című cikk miatt dr. Badics
Ferenc urtól lovagias elégtételt kértünk. Ez ügyben dr.
Badics ur megbízottaitól a mai napon a következő nyi-
latkozatot vettük:

„Alulírottak, mint dr. Badics Ferenc ur megbízottai,
ezennel kijelentjük, hogy mi megbízónknak a „Bácska”
1891. április 3-iki 26. számában „A Bácska a Monarchiá-
ban” cím alatt megjelent cikkében semmi olyat nem
találunk, ami dr. Dudás Gyula urat becsületén sérthetné
s így lovagias elintézés tárgyát képezhetné. Amennyiben
azonban a kérdéses cikk némely tétélei dr. Dudás Gyula
urnak írói érzékenységét mégis érintenék, dr. Badics ur
által fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy
egyéáltalában nem volt szándéka személyt sérteni.

Budapest, 1891. április 5.

Törs Kálmán s. k.

Ballagi Aladár s. k.

Ezen nyilatkozat alapján mi részünkről ez ügyet
megbíznok, dr. Dudás Gyula (Muhoray Alfonz) urra nézve
lovagiasan elintéztünk és befjeztünk tekintjük.

Zombor, 1891. április 7-én.

Thurszky Jenő.

Dr. Gertinger Pál.

Azon tisztelt barátainknak és ismerőseimnek, kikből
Zomborból Lugosra történt áthelyeztetésem alkalmából
az idő rövidsége miatt személyesen bucsut nem vehettem,
ez uton mondok szives üdvözlöt, és kérem becses jóin-
dulatukat részemre továbbra is fentartani.

Heller József,

m. kir. honvéd tőrősmester.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK.

Fog-, fül-, gége- és szembajok

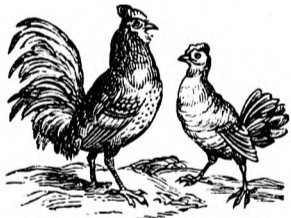
specialis orvosa

DR. SZABÓ SÁNDOR
ZOMBOR,

*—4

Basa-utca, a gymnasium mellett.

1. Foghuzás és fogtömés fájdalom nélkül, mű-
leges fogsorok készítése, stb.
2. Fülzsongatás, fülfolys, nehéz hallás, stb.
3. Makacs rekedtség, orr-, torok- és gégedaga-
natok és gyuladások, difteritis és torok-
gyik, stb.
4. Szemgyuladások, hályogok, látási zavarok, stb.

BAROMFI TENYÉSZTŐK FIGYELMÉBE.

Eladó fajbaromfi tojások:

- Sötét (óriási) Brahmapontra darabja 40 kr.
- Sárga Cochín darabja 35 kr.
- Fekete Longshan darabja 30 kr.
- Plymouth Rocks (kendermagvas) drbja 25 kr.
- Hollandi és Pádai bóbítások darabja 10 kr.

Ugyan e fajokból egyes törzsek folyó
évi korai kelésű csirkék is eladók darabon-
kint 1 frttől 3 frtig.

A baromfi fajszerint van elkülönítve s a
vértisztaságért kezességet vállal

Zsuffa Vincéné,

3—1 Zombor (Bácska.)

1644. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye területén Déronya község-
ben megütrült községjegyzői állásra pályázatot nyitok s
felhívom a folyamodókat, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben
előirt képességtüket igazoló okmányokkal felszerelt kér-
vényüket hozzám **1891. évi április hó 25-éig** nyujt-
sák be s törvényhatósági bizonylattal igazolják, hogy a
hivatalos magyar nyelven kívül a szerb és német nyelv-
ben is jártassággal bírnak.

A jegyző javadalmazása áll:

1. Készpénz fizetés 500 frt.
2. ²/₄ telek föld, legelőilletmény s szérűskert, mely
után az adót a jegyző fizeti.
3. Szabadlakás és 11³/₄ köbméter kemény tüzelőfa.
Hódsághon, 1891. évi március hó 25. é.

Vissy József,
főszolgabíró.

Házeladás.

Az apatini ut egyik legszebb pontján, egy
százazon s jó anyagból épült, 5 szobával, 2
konyhával s szükséges melléképületekkel bíró
629. számú sarokház, jutányos áron, szabadkéz-
ből eladó. — Bővebb felvilágosítást a tulajdonos
nyujt.

3—1

783. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a kernyajai árvapénztár
végrehajtónak Szabó Tamás kernyajai lakos végrehaj-
tást szenvedő elleni 208 frt 54 kr hátralék-tökekövetelés
és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir.
törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő,
Kernyaján fekvő, a kernyajai 585. sz. tjkvben fog-
lalt felerészben Szabó Tamás, másik felerészben pedig
Gärtner József nevéen álló A. I. 167/a. hr. 82. ö. i.
számu egész ház és 203 □ öl beltelekre — tekintettel az
1881. évi 60. t. c. 156. §-ának d) pontjára az árverést
400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban el-
rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az
1891. évi június hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor Ker-
nyaja község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881-ik évi
LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számi-
tott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállit-
tott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi január hó 30-án.

A zombori kir. törvényszék mint telekk. hatóság.

Radány Péter,

kir. törv. bíró.

487. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Zombor város árvapénz-
tári végrehajtónak Czedler János végrehajtást szen-
vedő elleni 350 frt tökekövetelés és járuléki iránti
végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a
zombori kir. járásbíró) területén lévő, Zomborban
fekvő, a zombori 1695. sz. tjkvben A. + 12. sorszám
alatt foglalt Czedler János nevéen álló (1711—1713.)
hr. 9. ö. i. sz. 1200 frt becsértékű ház és beltelekre
az árverést 900 frtban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan
az 1891. évi április hó 16-ik napján délutáni 3 órakor
ezen kir. törvényszék árverési termében megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul
eladatni nem fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs-
árának 10% -át vagyis 120 frtot készpénzben, vagy az
1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz.
alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi február hó 10. é.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság.

Radány Péter,

kir. trvszéki bíró.

807. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Bács Bodrogh vármegye
árvapénztára végrehajtónak Bormeth Jakab kernyajai
lakos végrehajtást szenvedő elleni 169 frt 11 kr töke-
követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a
zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) terü-
letén lévő, Kernyaján fekvő, a kernyajai 3. sz. tjkv-
ben foglalt, fele részben Geislinger József és neje Leh-
mann Erzsébet, másik fele részben pedig Bormeth Ja-
kab nevéen álló A. I. (6—7.) hr. 3. ö. i. sz. egész ház
és 256 □ öl beltelekre, tekintettel az 1881. 60. t. c.
156. §-ának c) pontjára az árverést 400 frtban ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a
fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi június hó 15-ik
napján délelőtti 10 órakor Kernyaji község házánál meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881-ik
évi LX-ik törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezé-
hez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értel-
mében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kelt Zomborban, 1891. évi január hó 29-én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi
hatóság.

Radány Péter,

kir. trvszéki bíró.

3—2

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósága által 89/1891. sz. a. jóváhagyott szabályrendelet folytán a nem felelős községi rendőrség községünkben szervezettévé, 1 őrzető és 7 rendőr állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak pályázni szándékozik, hogy sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényüket **folyo évi április hó 20-ig** alulírott elöljárósághoz nyujtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgár,
- b) 24 évet betöltöttek, 50 évet el nem értek,
- c) teljesen rovatlan előéletűek,
- d) hogy a hivatalos magyar nyelvet beszélik,
- e) őrzetőtől megkivántatik, hogy a hivatalos magyar nyelvet szó és írásban tökéletesen bírja. Kiszolgált katonák, m. kir. csend- és rendőrségnél alkalmazásban voltak előnyben részesülnek.

Őrzetői állás 400 frt, rendőri 300 frt fizetés havonkénti utólagos kiszolgáltatással van összekötve, — kötelesek azonban a már megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni, — ellenben a fegyverek és lövegekről a község fog gondoskodni.

Kelt Pécseron, 1891. évi március hó 26-án.

Bogyó Ödön, **Asztalos Lajos,**
jegyző. 3—3 biró.

702. szám.

közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi rendőrség életbe léptetése folytán 1 községi őrzető és 4 gyalogrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhívtnak pályázni szándékozik, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket **folyo 1891. évi április hó 20-ig** alulírott elöljáróságra címezve, a községi jegyzőnél nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségüknek megfelelek, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
- c) fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek,
- d) írni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül legalább még a szerb nyelvet bírják,
- e) teljesen egészségesek,
- f) az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítettek.

Az őrzetői állás évi 400 frt, a közrendőri állás évi 300 frt javadalmazással van összekötve.

Kötelesek lévén illetők az elöljáróság által előirt egyenruhát beszerezni, mely egyenként 36 frtba kerül s mely összeg havi három forintot részletekben lesz évi járandóságukból levonva.

A választás napja az illetőkkel személyes megjelenés végett később tudatik.

Kelt Bajsán, 1891. évi március hó 26-án.

Szilvássy János, **Kelemen Pál,**
jegyző. 3—3 biró.

807. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Zsablya község alulírott elöljárósága részéről a községi és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik, és pedig:

egy gyalog rendőrzető állásra évi 360 frt javadalmazással,
két gyalog rendőr, egyenként 240 frt javadalmazással és

két lovas rendőr, egyenként 240 frt fizetés és egyenként 60 frt lótarási átalánnyal, ezenkívül az összes rendőri személyzet az előirt egyenruhát a községtől fogják kapni.

A pályázati kérvények bezárólag **folyo évi április hó 22-ig** Zsablya község elöljáróságára címezve benyujtandók.

A pályázók tartoznak igazolni: hogy fedhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, testileg és lelkileg egészségesek. A rendőrzető a magyar nyelvet szó- és írásban, a rendőrök a községben divó szerb nyelvet tudni kötelesek.

Zsablyán, 1891. évi ápril hó.

Aranitzky Athanasz, **Milicsits Ádám,**
jegyző. 3—1 közs. biró.

1837. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye N.-Palánka községében az újonnan rendszeresített 2-ik irnoki állásra, mely 365 forint fizetéssel van összekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat **folyo évi április hó 20-ig** hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 23-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3—3

Pályázati hirdetmény.

Baja város törvényhatósága által 1889. évi augusztus hó 8-án 88. közgy. sz. a. határozatával szervezett és évi 500 frttal javadalmazott állatorvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ennélfogva felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmazásukat és az 1888. évi VII. t. c. 117. esetleg 118. §-ában körülírt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket méltóságos Sándor Béla főispán úrnál Zomborban legkésőbb **f. 1891. évi ápril hó 30-ig** annál bizonyosabban benyujtani el ne mulasszák, mivel a később beérkezett kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

Baján, 1891. évi március hó 26-án tartott tanácsülésből.

Allaga,

3—2 főjegyző, polgármester helyett.

2054. szám.

1891.

Haszonbéri árverési hirdetmény.

Alulirt m. kir. jószágigazgatóság részéről közzététetik, hogy a folyó évben lejáró különféle bértárgyak további haszonbérbeadása iránt **az alább irt helyeken és napokon** nyilvános szóbeli, írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés fog tartatni, melyhez a bérleti szándékozik 10% bántépénzzel ellátva oly hozzáadással hivatalnak meg, hogy az általános és részletes haszonbérleti feltételek azon hivataloknál, hol az árverés tartatik, megtekinthetők. Haszonbérbe adati fog: **I. A kulai kincst. urad. ispánságnál 1891. évi ápril hó 20-án d. e. 8 órakor:** 9⁷⁰⁰ hold béreglyi föld, 25¹²⁵ hold szántovai föld, 122¹⁶⁶ hold bezdáni föld, 2¹³⁰⁰ hold alsó pusztakulai föld, 42¹⁷² hold báránjárásai föld, 225 hold pettaui III. sz. föld, 258¹⁴¹ hold deszpot sz. iváni föld, 30²⁴² hold török-becsei 96. sz. Tiszaátmetszés, Zombori volt igazgatósági irodatiszti lak, Szántovai halászati jog, Kulai volt gazd. gyakornoki lak, Kulai Kohn féle ház, Kulai uradalmi pince, Kulai uradalmi nagypince, Kulai sörfőzői lak s irodahelyiség, Pivnicai uradalmi vadászati jog. — **II. A palánkai uradalmi ispánságnál 1891. évi ápril hó 21-én d. e. 8 órakor:** 4³⁹⁷ hold szöntai föld, Gombos-erdődi Dunarévjog. — **III. A szentesi m. kir. adóhivatalnál 1891. évi ápril hó 23-án d. e. 8 órakor:** 65⁷⁴⁷ hold csongrádi 84. sz. Tiszaátmetszés föld, 24 hold mindszenti 86. számú Tiszaátmetszés föld, 58³⁶⁷ hold csongrádi 83. sz. Tiszaátmetszés föld, 48 hold szentesi 85. számú Tiszaátmetszés föld. — **IV. A szegedi m. kir. adóhivatalnál 1891. évi ápril hó 22-én d. e. 9 órakor:** 21 hold h.-m.-vásárhelyi Tiszaátmetszés föld. — Aradon, 1891. március hó 26-án. **Magy. kir. jószágigazgatóság.** 2—2

713. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Alulirt Ó-Morovica község elöljárói által ezennel közhírré tétetik, hogy a vármegyei törvényhatóság által jóváhagyott szabályrendelet értelmében községünkben egy őrzető és négy gyalogrendőri állások pályázat útján betöltetni fognak.

A pályázni szándékozik felhívtnak, hogy sajátkezüleg irt kérvényeiket, nagykorúságuk, magyar állampolgárságuk és erkölcsi viselkedésük szülő bizonylatok, valamint ha a katonaságnál, honvédségnél, csendőrségnél vagy másol már a rendőrségnél szolgáltak, erről szóló okmányokkal felszerelve **folyo hó 20-ig** alulirt községi elöljáróknál benyujtsák, egészségi bizonylattal együtt.

Az őrzetőtől megkivántatik, hogy a hivatalos magyar nyelvet szó- és írásban tökéletesen bírja.

Az őrzetői állás 400 frt, a közrendőri 300 frt fizetéssel havonkénti utólagos kifizetéssel van egybekötve, a megválasztottak kötelesek a már megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni, — ellenben fegyver és lövegekről a község fog gondoskodni.

Kelt Ó-Morovicán, 1891. évi ápril hó 1-én.

Kunzabó Antal, **Ambruzs Bálint,**
jegyző. 3—2 biró.

1887. szám.

kig. 1891.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Német-, Ó- és Uj-Palánka, továbbá Cséb, Bulkesz, Gajdobra, Szilbás, Paraga, Obrovác és Plánva községeiben a rendszeresített községrendőri állásokra ezennel pályázatot nyitok.

Betöltendő lesz: 10 őrzető, 4 lovas és 37 gyalog, közrendőri állás, melyeknek javadalmazására nézve az illető községek elöljáróinál s nálam tudomás szereztet. Pályázók fedhetlen előéletűek, korukat, egészségi állapotukat s eddigi szolgálataikat tartoznak kimutatni.

Volt csend- és rendőrök s kiszolgált katonák előnyben részesülnek. A ruházatotak önmaguk tartoznak sajátjukból beszerezni, de fegyverek, s egyéb felszerelésekkel a községek által látatnak el.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat **folyo évi április hó 19-ig** az illető község elöljáróságánál nyujtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 26-án.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3—2

Pályázati hirdetmény.

Uj-Szivaec község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi rendőrség életbe léptetése folytán egy községi őrzető és három gyalogrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhívtnak pályázni szándékozik, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket **f. 1891. évi ápril hó 20-ig** alulírott elöljáróságra címezve a községi jegyzőnél nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségüknek megfelelek, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
- c) fedhetlen erkölcsűek, s teljesen rovatlan előéletűek,
- d) írni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül legalább még a német nyelvet bírják,
- e) teljesen egészségesek,
- f) az őrzető állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök előnyben részesítettek.

Az őrzető állás évi 300 frt, a közrendőri állás évi 240 frt javadalmazással van összekötve.

Kötelesek lévén illetők az elöljáróság által előirt egyenruhát beszerezni.

A választás napja az illetőkkel személyes megjelenés végett később tudatik.

Kelt Uj-Szivacon, 1891. évi ápril hó 6-án.

3—1 **Községi elöljáróság.**

Arlejtés.

Az Adán újonnan építendő r. kath. plébánia lakra 1891-ik évi ápril hó 24-én délelőtt 9 órakor a plébánia hivatalban árlejtés fog tartatni, melyre az árlejtetni akarók ezennel meghívtnak.

Az épületterv, költségvetés és feltételek a plébánia épületben bármikor megtekinthetők. Szó- és írásbeli ajánlatok 10% — 800 frt — bántépénz letétele mellett az egész épületre, úgy az egyes szakmunkákra külön is elfogadtatnak.

Ada, 1891. ápril hó 6-án.

Opitz Sándor,
plébános.

472. szám 1891.

Pályázati hirdetmény.

Alulirt Kollath község elöljárói részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a községi rendőri szabályzatból kifolyólag Kollath községében 1 rendőri őrzetői állásra 350 frt, 3 rendőri állás egyenként 250 frt évi s utólagos havi részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel egybekötött pályázat hirdettetik.

Pályázni szándékozik tartoznak igazolni:

- a) hogy magyar honpolgár,
- b) nagykoru, vagyis a 24. évet betöltötte és 60. éven felül ne legyen,
- c) fedhetlen előéletű, kiszolgált katona és teljesen egészséges, írni és olvasni tud, a községben divó német nyelvet beszélje; a ki a német nyelven kívül a magyar nyelvet s esetleg mást is beszélik, előnyben részesül,
- d) az őrzető köteles igazolni, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban olyképp tudja, hogy a hivatalos írásbeli teendőit egész biztonsággal vezesse.

Az előirt egyenruhát a megválasztott csendőrök a sajátjukból tartoznak záros határidő alatt beszerezni. Fegyvert, valamint egyéb felszerelést a község adja.

A köllög felszerelt kérvények **f. évi ápril hó 20-ig** Kollath község elöljáróinál adandók be.

Kollathon, 1891. évi ápril hó 4-én.

Zimmermann György, **Rebert Máttyás,**
jegyző. 3—1 biró.

1023. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Kunbaja községében évi 600 frt fizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díjjal egybekötött községi orvosi állás **f. é. május hó 3-ik napján délelőtt 8 órakor** fog választás útján betöltetni.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket a választást megelőző napig hozzám nyujtsák be.

Almás, 1891. március 27-én.

Főszolgabíró h.

Bagó Géza,

szolgabíró.

3—2

Alkalmazást nyer.

Alulírott nál egy, az adó- és kataszteri ügyben teljes jártassággal bíró fiatal ember, teljes ellátás és 12 frt havi fizetés mellett, azonnal alkalmazást nyerhet.

Kelt Moholon, 1891. március hó 29-én.

Joanovits Lázár,

közs. jegyző.

3—3

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye újvidéki járásához tartozó törvényhatósági jóváhagyással szervezett rendőri állásokról és pedig:

1. Páros községében 1 őrzető és 4 gyalog-,
2. Deszpot Szent-Iván községében 1 őrzető és 3 gyalog-,
3. Új-Futtak községében 1 őrzető, 1 gyalog- és 2 lovas-,
4. Temerin községében 1 őrzető, 4 gyalog- és 2 lovas-,
5. Kulpin községében 1 őrzető, 2 gyalog- és 2 lovas-,
6. Új-Sóóve községében 1 őrzető, 1 gyalog- és 2 lovas-,
7. Ó-Sóóve községében 1 őrzető, 1 gyalog- és 2 lovas-,
8. Berecs községében 1 őrzető és 3 gyalog-,
9. Jarek községében 1 őrzető és 3 gyalogrendőri állásra ezzel pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, miszerint azon község megjelölésével a melyben alkalmaztatni kívánják, — az alábbi feltételeknek megfelelőleg felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 20-áig** alulírott nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem lesznek.

- Pályázótól megkívántatik:
- a magyar honpolgárság;
 - b hogy hadkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, de a 60-ikat el nem érték;
 - c fedhetlen és teljesen rovatlan előélet;
 - d teljes egészség;
 - e irni és olvasni tudás, s az illető községben divó nyelvenk bírása;
 - f őrzetőktől ezeken felül, a magyar nyelvenk — szó és írásban — oly mérvű bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket végezni képes legyen.

Ezen kelleknek okmányoszerű kimutatása mellett előny biztosítottatik:

- a az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek;
- b a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
- c az eddig kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban — de nem felelőségi minőségben — alkalmazásban állott egyéneknek;
- d végül minden körülmények között előny a szolgálati magyar nyelvben szó- és írásbeli jártasság és tudás.

A szolgálati és fizetési feltételek ezen szabályozásnál a delutáni órákban, vagy az illető község elöljáróinál betekinthetők.

Kelt Újvidéken, 1891. évi március hó 27-én.
Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Szeghegy község alulírott elöljárósága részéről a községi és külrendőrségre ezzel pályázat hirdettetik, és pedig:

- egy gyalog rendőri vezető állásra évi 400 frt javadalmazással,
- két gyalogrendőr, egyenként 300 frt javadalmazással,
- két lovasrendőr, egyenként 300 frt fizetés és egyenként 120 frt lótarási átalánnyal.

A pályázati kérvények bezárólag **f. évi április hó 20-ig** Szeghegy község elöljáróságára címezve benyújthatók.

A pályázók igazolni tartoznak: hogy feddhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, testileg és lelkileg egészségesek. A rendőrzetű a magyar nyelvet szóban és írásban, a rendőrök a községben divó német nyelvet tudni kötelesek.

Szeghegyen, 1891. március 25-én.
Weinrich, Exle Frigyes,
jegyző. 3—3 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Nemes-Militics községében (vasuti állomás nyugdíjazás következtében megürült község-orvosi állásra ezzel pályázat hirdettetik.

Ezen állás 700 frt fizetéssel, 20 kr látogatási, 20 kr halottkemi díjjal, és kézi gyógytárgytartási joggal kapcsolatos.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelendő kérvényüket **folyo évi április hó 30-áig** ezen szolgabíróshoz annál is inkább nyújtsák be, mert az utóbb érkező folyományok figyelembe vételét nem fognak.

Zombor, 1891. évi március hó 24-én.
Poppovics Dusán,
főszolgabíró.

Ajánlat.

Egy 54 éves, róm. kath. özvegy nő, újvidéki lakos, valamely urasághoz vagy tiszt. lelkész urhoz mint gazdaasszony vagy szakácsnő szeretne szegődni.

A legtekintélyesebb családok részéről a legkínzóbb bizonyítványokkal bir.
Bővebb felvilágosítással szíveségből a „Bácska” kiadóhivatala szolgál.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottsága által 256/1891. közgy. szám alatt hozott határozatával Karavukova községében egy iskola és tanítói lak építése engedélyeztetvén, ezen építésre árlejtési pályázat nyitattik.

Felhívom mindazokat, kik az árlejtésen részt venni óhajtanak, hogy 10% bántópenzzel **folyo évi április hó 15-ik napján délelőtt 8 órakor** Karavukova községében jelenjenek meg.

A költségvétés 5340 frt 58 krnyi összegben van előirányozva, és pedig

kőműves munkára	2513 frt 39 kr.
ács-munkára	1377 " 90 "
cserepes munkára	333 " 07 "
bádogos munkára	203 " 02 "
asztalos munkára	451 " 83 "
lakatos-munkára	256 " 19 "
festő-munkára	134 " 62 "
üveges munkára	70 " 36 "

Az árlejtési feltételek és műszaki okmányok Karavukova község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Karavukova, 1891. március hó 28-án.
Rumbach, Baumann János,
jegyző. 3—3 bíró.

Hirdetmény.

Lality község telekkönyvi betétei az 1886. évi 29. és az 1889. évi 38. t. c. értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. Mindazok, akik az idézett törvény 15. és 17. §-ai alapján, ideértve ezen §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, valamint az utóbbi törvény 7. §-ához képest eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutadják, e végből törleési keresetüket, azok pedig akik teherátvitelét követően az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi 38. t. c. 15. §-a alapján mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1891. évi október hó 1-5-ik napjáig a hódásghí kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indítandó törleési és egyéb keresetük harmadik személyek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.
2. Mindazok, akik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ai esetében, ideértve az utóbbi szakaszok az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánják, írásbeli ellenmondásukat hat hó alatt, vagyis szintén 1891. évi október hó 1-ig bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondásuk figyelembe vételét nem fog;
3. Végül mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontokban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetben való felszólításukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatósághoz hat hó alatt vagyis 1891. évi október hó 1-5-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvényrendes utján és csakis az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldöttnek eredeti okmányokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Hódásghon, a kir. járásbíróshoz mint tkvi hatóságnál, 1891. évi március hó 23-én.
Jusits Lajos,
kir. járásbíró.

3—3

Pályázat.

Turia községben szervezett községi rendőrségnél egy, évi 400 frt fizetés, 40 frt lakbér és 20 frt ruházati átalánnyal díjazott őrzetői, egy, évi 360 frt fizetés és 20 frt ruházati átalánnyal díjazott őrzetői helyettes, és négy évi 300—300 frt fizetés és 20 frt ruházati átalánnyal díjazott gyalogrendőri állásra ezzel pályázat nyitattik.

Felhívom tehát mindazokat, akik a fentjelzett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket — a keresetlevél, magyar honosságuk és erkölcsi viselkedésük igazoló hatósági, ugy testi egészségükről szóló községi orvosi — és az eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten, alulírott elöljárósághoz **folyo évi április hó 27-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Kiszolgált altisztek ugy a rendőri szolgálatban állott egyéneknek — a kik az ezen községben divó szerb nyelven kívül — a magyar nyelvet is bírják, előny biztosítottatik.

Az őrzetőtől határozottan megkívántatik a szerb nyelven kívül a hivatalos magyar nyelvenk teljes tudása és szép írás.

A fizetések havonként utólagos, a lakbér évenként előleges részletekben, a ruházati átalány pedig egész évre egyszerre ki fog szolgáltatni.

A szolgálatból fegyelmi uton elbocsájtandó egyén tartozik az egyenruhát természetben a községi elöljáróságnak visszaszolgáltatni — az ily egyenruha — utódrendőrnek használatára az év leteltéig át fog engedtetni.

Kelt Turian, 1891. évi március hó 29-én.
Sztojkovics Vazul, Maletin J.,
jegyző. 3—3 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér község képviselőtestületének f. évi január 20-án 1/közgy. 1891. számú határozatával alkotott és Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 86/közgy. 1891. számú határozatával jóváhagyott szabályrendelet értelmében a községi bel- és külrendőrségre ezzel pályázat hirdettetik és pedig: **egy rendőrszervező, három gyalog- és három lovasrendőri állásra.**

A rendőrszervező évi fizetése 400 frt; egy-egy rendőr fizetése pedig 300 frt, ezenkívül a lovasrendőröknek havonként és fejenként 12 frt lótarási átalány, mely összeg havonként utólagosan fog a község pénztára által szabályszerűen kiállított nyugta mellett kiűzetetni.

Az említett fizetésből kötelesek nevezettek magukat az elöljáróság által előirt egyenruhával ellátni és folyton tisztán járni; ezenkívül a lovasok a szolgálati lovat is sajátjukból tartoznak beszerezni; a fegyverzetet ellenben a község fogja nekik rendelkezéstükre adni.

A jóváhagyott szabályrendelet értelmében felhívom mindazokat, kik igazolni képesek, hogy:

- 1-ör magyar honpolgárok;
- 2-ör védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték;
- 3-ör feddhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek;
- 4-er teljesen egészségesek és
- 5-ör irni és olvasni tudnak (magyarul).

Az őrzetői állásra pályázók ezenkívül igazolni kötelesek, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

A rendőrségre felvételt óhajtók a fent elősorolt kellekkel ellátott és **sajátkezüleg irt pályázati kérvényeiket** alulírott elöljáróságnál **folyo évi április hó 20-ik napjáig** bezárólag nyújthatják be.

Előnyben részesülnek az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőrök; a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének és az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) álló egyének; különösen a nőtlének.

Megjegyeztetik továbbá, hogy őrzetőnek csak oly egyén jelentkezhetik, ki a fenti kellekkel kívül igazolja, hogy a m. kir. csendőrség, vagy már egy hasonló intézménynél (községi nem felelős rendőrségnél) sikeresen működött.

Végül kijelentetik, hogy a választás napjáról folyamodók külön fognak értesítetni, a mely napon személyesen tartoznak megjelenni.

Csantavér, 1891. évi március hó 21-én.
Szokola Gyula, Sinkovics Ferenc,
közs. jegyző. 3—3 közs. bíró.

Pályázat.

Alulírott község elöljárósága pályázatot hirdet a következő rendőri állásokra az alább irt javadalmazások mellett:

1. Egy rendőrbiztosi állásra, évi fizetése 300 frt;
2. Egy őrmesteri állásra, évi fizetése 250 frt;
3. Hat lovasrendőri állásra, évi fizetése egyenként 200 frt;
4. Hat gyalogrendőri állásra, évi fizetése egyenként 200 frt; ezenkívül a rendőrbiztos és hat lovasrendőr évenként 100—100 frt, és az összes rendőri személyzet a rendőrbiztos kivételével az előirt egyenruhát fogják a községtől kapni.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. évi április hó 12-éig** ezen község elöljáróságánál benyújtsák, mert később érkezett kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Községi rendőrökül csak oly egyének alkalmazhatók, kik:

- a) magyar honpolgárok,
- b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték és a 60-ikat pedig el nem érték,
- c) feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek,
- d) teljesen egészségesek,
- e) irni és olvasni tudnak és a községben divó főnyelvet bírják,
- f) a rendőrbiztosi állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen bírják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Szt. Tamás, 1891. március 25-én.
Ivanits Izidor, Alexievits Mita,
jegyző. 3—3 bíró.

Pályázati hirdetmény.

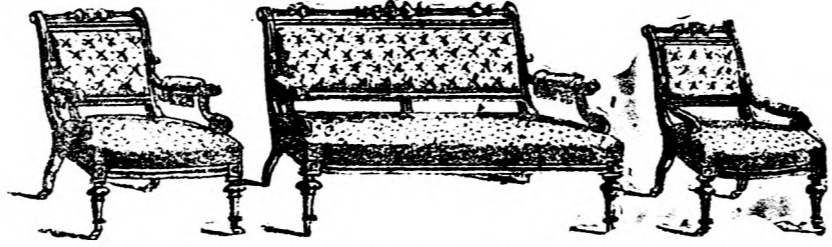
Almás községében megürült s 300 frt havonkénti részletekben fizetendő évi javadalmazással egybekötött községi irnoki állásnak választás utján leendő betöltésére határidőül **f. é. április hó 15. napjának délelőtti 10 órája** tűzetik ki.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy ezen állás elnyerése iránti s eddigi alkalmaztatásukat, valamint a vármegyei trh. bizottság által 6/közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában megkívánt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig alulírottan nyújtsák be.

Almás, 1891. március 30-án.
Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

SCHERER FERENCZ

ZOMBORBAN.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségének figyelmét Zomborban, a főutcában, a Falcione-féle házban levő

RAKTÁRAMRA

felhívni és azt megtekintésre ajánlani.

Legfőbb törekvésem oda volt irányozva, hogy teljes

menyasszonyi kelengyéket

legyek képes összeállítani, a legegyszerűbbtől kezdve a legfinomabb kiállításúig, de csakis szolid és a jelenkor kívánalmainak megfelelőleg a legújabb divat szerint, a legjutányosabb áron.

Nagy választékban készletben tartok mindennemű

asztalos és kárpitozott butorokat

u. m.: szekrény, ágy, mosdó-szekrény, éjjeli-szekrény, kredenc, trumeau, asztal, góth-székek és hajlított tömör fából fotel, hintaszék, magas tülkájú pamlagok, ottománok, és

szalongszobák, konzol- és állótükrök, képek, függönytartók, fogások, íróasztalok, könyv- és edény-etazsrok, tea- és virágasztal,

különféle szobrok, függő- és asztali lámpák, ampel. Porcellánból: ebéd-szerviz, kávé-, tea- és mosdó-szervizek. Különféle üveg-árak, u. m.: bor-, sör- és likőr-szervizek, virágvázák, mindennemű palack, pohár, kanecso, deszerttányér, kompottalék. Különféle china-ezüst kész, villa, kanál, aufsatz, gyertya-tartó, cukorszelence, kompottal, ecet-olajtartó, tálca. Különféle vasbutor ágyak, gyermekágyak, sodronymatrac, mosdóasztal, fogas és kályha-ernyők.

Teljes tisztelettel

SCHERER FERENCZ.
Nagy raktár a vendéglősök és vidéki kereskedők számára, a legolcsóbb áron.

10-7

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Fennáll 1824. óta.

I. J. Husveth István

műfőstődeje

Zomborban.

Kékfestés és nyomtatás, eszinozás és mangorlás. Gyapjú- és gyapotfonál-festés.

Kelmefestés, mintázás, appretur, decatur és moiré.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint festőművészem a ruhafestés szakosztályát gőzerőre rendeztem be, ami által a tárgyak festési kivitele sikeresebben történhetik.

Selyem, gyapjú, pamut és vegyes szövetek, női és férföltözöket szőjötték valamint egész alakban butor- és szobadíszítési szövetek, kendők, csipkék, szalagok, keztyűk és harisnyák, gyapjú- és csipke-függönyök, lehető minden színben megfestetnek ismét mint újak állíttatnak elő.

12-1

Heindlhofer Róbert Zomborban.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

Bécsből

legkíméletesebb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palaack ára 1 fnt 35 kr.
1 kis palaack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

10-6

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 68 kr.

mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

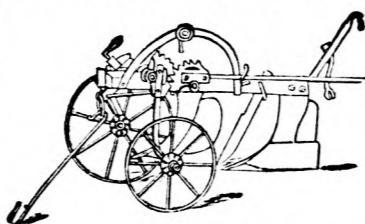
SCHLICK-féle Vasöntöde-és Gépgyár-

részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár:
VI. külső Váci ut. 1898/99. szám. VI., Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű gőz- és járgányesplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalmazott mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit, talajmélítő eszközöket, boronáit és

rögtörő hengereit, valamint Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit,

Készletben vannak továbbá: gabonaszitító rosták (Baker és Vidats-rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és daralók, szab. Jókay-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, olémalmozók és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kévelő és maroktraktó arató-gépek és fűkasáló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Zomborban mintaraktár a gazdasági egyesület helyiségében. 24-5

325. szám. Krusevlya község előjáróságától. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Krusevlya község alulírt előjárósága részéről a községi kül- és belrendőrségre ezennel pályázat hirdetik, és pedig: egy gyalogrendőr őrzetetői és három gyalogos rendőri állásra szabályrendeletileg megállapított javadalmazással.

A pályázati kérvények folyó évi április hó 20-ik napjáig bezárólag alulírt községi előjárósághoz nyújtandók be.

Pályázók igazolni kötelesek, hogy feddhetlen előéletűek. Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök, más pályázókkal szemben előnnyel bírnak.

Kelt Krusevlyán, 1891. évi április hó 3-án.

Szende Lenci, Brandeker János, jegyző. 3-2 biró.

ÚJ ÓRÁS ÜZLET.

MINDENFÉLE JAVÍTÁS EGYVÁLLALATVÁRIK.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy hazánk legnagyobb órás üzleteiben szerzett sok évi gyakorlat után Zomborban

ÓRÁS ÜZLETET

nyitottam, fő-utca, 164. sz. (a zombori takarékpénztár átellenében.)

Midőn bátor vagyok magamat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlani, azt azon ígérettel teszem, miszerint megbízásainak mindenkor a lehető legpontosabb, leggyorsabb és legolcsóbban fogok megfelelni.

Szíves pártfogást kérve maradok teljes tisztelettel

PENTZ JÁNOS, mű-órási.

3-1

Ugyanitt egy jó házból való fiú tanoncúl felvéttetik.

NAGY RAKTÁR MINDENFÉLE ZSEG- ÉS FALI-ÓRÁKBAN.

390. közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Sándor község képviselő testületének folyó évi február hó 17-én 1. közs. számú határozatával alkotott és a tettes megyei törvényhatósági bizottságnak 90. közs. számú határozatával jóváhagyott szabályrendelet értelmében a községi bel- és külrendőrségre ezennel pályázat hirdetettik és pedig: egy őrzetetői és három rendőri állásra; a rendőrorvezető évi fizetése 400 fnt, egy-egy rendőr fizetése pedig 300 fnt, mely összeg havonkénti részletekben utalatosan fog kifizetett; ezen fizetésből kötelesek nevezettek magukat az előírt egyenruhával ellátni és folyton tisztán járni; a fegyverzetet ellenben a község fogja nekik rendelkezésükre adni.

A jóváhagyott szabályrendelet értelmében felhívattak a pályázni óhajtok, kik igazolni képesek, hogy józan magaviseletűek, feddhetlen erkölcsűek, teljesen rovatlan előéletűek és egészséges egyének, katonakönyv, esetleg elbocsátó levél és községi bizonyítvánnyal ellátott és sajátkezűleg aláírt rendes írásbeli folyamodványait alulírt előjáróságra címezve a jegyzői hivatalnak f. évi április hó 20-ig bezárólag nyújtásuk be; megjegyzetük, hogy őrzetetőnek csak oly egyén jelentkezhetik, ki a m. kir. csendőrség, vagy más egy hasonló intézménynél (de nem felelős őri minőségben) sikeresen működött és a magyar nyelven kívül, melyet úgy írás, mint szóbelileg tökéletesen bír, a községünkben divó szerb és német nyelvet is beszél.

A pályázók a választás napjáról külön fognak értesített, mely napra személyesen tartoznak megjelenni. Sándorban, 1891. évi március hó 30-án.

Popovits Simon, Kutuz Milos, közs. jegyző. 3-2 közs. biró.

Új találmány.

Alulírott Szalay Károly zombori lakatosmester befelé nyíló

vizmentes ablakszerkezetet

talált fel; ezen új találmányu ablak alkalmazása mellett bármily erős esőzés alkalmával a viz a szobába be nem hatolhat, holtt az eddig használt befelé nyíló ablakoknál a viz a szobába befolyt. Vizáthatlan új találmányu ablakaim külső üvegtáblája oly széles, mint a belső ablaké, miáltal több világosság hatol be a szobába, mint az eddigieknél. Az ablakpántok új szerkezetűek, a festéket az ablakfőről le nem dörzsölik és nem csikorognak; a közép-zár láncos szerkezetű és az ablakot oly szilárdan zárja, hogy nemcsak vízmentes, de léghuzammentes is. Szakértők dicsérető és elismerő véleménye alapján bátor vagyok a nagyrődemű közönség figyelmét ezen új találmányomra felhívni. Helyi és vidéki megrendeléseket elfogad a feltaláló és szabadalom tulajdonos

Szalay Károly, zombori lakatosmester.

607. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Gákova község alulírott előjárósága részéről a községi bel- és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettik, és pedig 1 gyalog rendőrorvezető és négy gyalogos rendőri állásra; a rendőrorvezető javadalmazása évi 360 fnt, a gyalogos rendőr évi javadalmazása 240 fnt.

A pályázati kérvények f. évi április hó 20-ig bezárólag alulírt előjárósághoz nyújtandók be.

Pályázók tartoznak igazolni, hogy feddhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, volt rend- és csendőrök más pályázókkal szemben előnnyel bírnak.

Kelt Gákován, 1891. április hó 1-én.

Jung Antal, Brandt Márton, jegyző. 3-2 biró.